

Anonymisert intervju med mor og far til "Svein" (E). Svein kommer inn på slutten av intervjuet. Inntak på prioritert grunnkurs pga medisinske vansker. Allmennfag.

I:

Hvem tok initiativet til å søke om fortrinnsrett.

M:

Det var jo vi som tok initiativet til det.
Og rådgiver på skolen til Svein var veldig usikker, og de mente først at Svein ikke falt innunder.
Jeg visste at Svein ville ha kommet inn på det han ville uansett.
Men så visste jeg også det at det kunne bli aktuelt med lengre sykehusopphold, og da er du nødt til å få litt spesiell hjelp for å innhente det du går glipp av, og da må han ha kommet inn på de vilkårene for å ha rett til å få det.
Så vi fikk jo veldig hastverk med å skaffe de nødvendige opplysninger til veie.

F:

De skjemaene vi fikk tilbake i forbindelse med selve opptaket, de misforsto jo både skolen og vi.

M:

Vi måtte jo le da vi oppdaget at vi som egentlig er så godt vant til å lese skjemaer og regler, heller ikke hadde finlest det der godt nok.
Det var verre enn forsikringsregler.

F:

Vi vet at praksis fra fylke til fylke varierer når det gjelder opptak av søkere med denne sykdommen.
Og det er jo veldig beklagelig at det er så ulik praksis.
Er du heldig og bor i Akershus fylke så er de obs på de problemene som denne gruppen har.
Så kommer du kanskje til et annet fylke, og hvis de da ikke har så stor kjennskap til hvilke problemer det gjelder, da kommer de kanskje ikke inn under særskilte vilkår.
Så plutselig faller de mellom to stoler.
Det er ikke kommet klart frem i selve forskriftene, hvis vi kan kalle det det, for opptak i videregående skole.
Det syns vi er ille at så ikke er gjort.

I:

Det er veldig fint å få en presisering av disse problemene, for det er jo for så vidt problemer som man etter hvert begynner å bli klar over.
Men det er viktig å få det konkretisert, hva er det egentlig problemene ligger i.
At det er store forskjeller fra fylke til fylke, vet vi, og det gjelder alle typer av problemer i og for seg.
Departementet har bare gitt nokså generelle forskrifter.
Så er det opp til fylkene å finne ut av det.

F:

For denne gruppen her er det snakk om fravær på bortimot ett år i løpet av den tiden de skulle gått på skolen, og det er ganske mye.

En annen ting er at når de først er kommet inn så er det ikke fylkets ansvar lenger.

Da må de klare seg som best de kan.

Hvorfor ta de inn på særskilte vilkår og så å overlate dem til seg selv etterpå?

Nå blir de tatt inn syns vi det ligger en forpliktelse i at de også må følge de som er tatt opp.

Og hvis det virkelig er noe som er viktig for ungdommer som har forskjellige plager så er det jo å få den ekstra pådytting som skal til de gangene det er behov for det.

Det mente vi var viktig for at de skulle kunne komme gjennom videregående skole.

I:

Nå har jo dere sagt en del om søknadsfasen og problemene i forbindelse med det. Så var det da avklart dette med inntak.

Hadde dere da noen kontakt med skolen han skulle begynne på, før skolestart.

F:

Ja jeg var en tur innom der på forsommeren (utydelig).

Jeg synes det var greit at de fikk greie på hvordan vi oppfattet situasjonen (utydelig).

De var veldig glad for at vi kom da, de sa at det var snakk om forskjellige tiltak, blant annet noe spesielt utstyr.

I:

Hvem var det dere hadde kontakt med da.

F:

Det var rådgiveren.

Hun var veldig imøtekommende.

Vi lurte på hva vi kunne gjøre.

De var veldig lydhøre overfor det vi eventuelt foreslo.

Det syns vi var veldig bra.

Men hvis vi ikke hadde tatt kontakt hadde vi kanskje ikke hørt noe.

I:

Men betyr det at dere følte dere trygge på at skolen ville ta opp de problemene som måtte komme?

M:

Ja, jeg vil si det.

F:

Vi kjenner disse folkene fra før slik at det er lett å komme til samtlige i administrasjonen der.

M:

Den første gangen de hadde en elev med slike problemer der, da var det ikke så enkelt, og det er ikke så veldig mange år siden.

Hun gikk ut for 3-4 år siden, hun hadde problemer.

Det gikk kanskje litt på det at hun ikke var like flink til å si fra.

Hun opplevde en del vanskeligheter med gym og klasserom og slikt tror jeg.

Jeg tror det var uvitenhet og at de ikke var oppmerksomme.

For skal en skole kunne gjøre noe med det så må de vite hva det dreier seg om.

F:

De er jo også avhengige av å få informasjon fra forskjellig hold.

Det må jo informeres fra foreldre, og det avhenger av hvor flinke de er til å informere videre om hvilke behov de føler ungdommen måtte ha.

M:

Men da er du egentlig inne på noe veldig vesentlig, og det er en konflikt alle foreldre til kronisk syke barn møter.

For det første vil de jo helst at barnet skal være mest mulig frisk da og mest mulig behandlet likt.

Du vet jo at ellers i samfunnet så er det ikke så mange særhensyn som blir tatt.

Jeg husker godt da Svein skulle begynne på skolen så spurte skolelegen

"skal jeg føre inn på Sveins skjemaer at han har denne sykdommen, eller vil du at jeg skal la være?"

Og da lurte du helt uvilkarlig om det vil skade ham at det står der.

Og hvordan blir yrkesmulighetene, mulighetene for å få jobb og sånn videre.

Du har også forhold i kameratflokk og sånne ting som det da er såpass mange signaler rundt som kanskje gjør at du skjuler det mest mulig.

Og så er du jo også redd for å bli anklaget for å utnytte systemet også.

Det hører du jo også.

Men vi synes det var viktig å få frem disse elevenes situasjon, for det blir jo ofte kalt et skjult handikap.

I:

I forbindelse med skolestarten og de første ukene på skolen hadde dere noe kontakt med skolen da.

M:

Nei

I:

Har det vært foreldremøte eller noen sånne opplegg.

M:

Vanlig foreldremøte har det vært.
Det var i januar-februar.
Det var et greit og informativt foreldremøte det.

I:

Når det gjelder neste år så er det jo sånn at en evt må søke på nytt om fortrinnsrett 1 desember.
Har dere snakket om det.

F:

Akkurat det hadde ikke jeg greie på.
Vi trodde at det gjaldt kun til første året.
Men det går igjen hele veien altså.
Det er det veldig viktig å få informasjon om, for vi har ikke vært borti det vi altså.
Det regelverket må vi få tak i.

M:

Det burde jo være enkelt når skolen har elever som går i første klasse som er tatt inn på slike vilkår.

(Intervju med eleven)

I:

Nå vil jeg gjerne høre med deg hvordan du har opplevd overgangen til videregående så langt.
Da kan vi kanskje gå tilbake til denne tida i fjor da du gikk i 9 klasse.
I forbindelse med søknaden da, hva var det som skjedde.
Hvordan fikk du informasjon om fortrinnsretten.

E:

Det var mamma og pappa som tenkte på det.
Det vil si jeg tenkte på det selv også da, jeg var fast bestemt på å søke på det for å se åssen det virka.
Men det kom jo veldig brått på da.
Det var jo like før vi var for seint ute.
Jeg hadde ikke tenkt noe større på hvilke skoler jeg hadde lyst til å gå på. Jeg bare satte på det jeg tenkte på først da, det var ikke sånn grundig gjennomtenkt.

I:

Regnet du med å komme inn.

E:

Jeg regna med å komme inn, det var gymnaset jeg hadde tenkt meg på da.

I:

Skolestarten vil jeg gjerne at du forteller litt om.
Hvordan du synes den var.

E:

Det gikk veldig greit med skolestart.
Klasseforstanderen vi har fått er veldig grei.
Pappa hadde vært og snakka med rådgiveren om at jeg ikke kunne ha gym og sånn. Halvparten kjenner du ikke fra før av, da føler du deg litt sånn dum.
Men det var en veldig grei klasse å komme i.
Klasseforstanderen har jo spurt meg om jeg kan gjøre forskjellige ting og sånn.

I:

Hvordan er det med de andre lærerne.

E:

Jeg vet ikke om det er alle lærerne som veit det jeg.
Men gymlæreren er veldig grei.
Egentlig skulle ikke jeg ha gym mer.
Men jeg synes det er dumt for det er jo lurt å ha gym sånn for deg selv.
Han var villig til å være med å lage et opplegg for meg, så jeg har vært i kontakt med fysioterapeuten min og fått et opplegg.
Men jeg er for det meste med i vanlig gym.
I hvertfall nå, for nå er vi inne.

I:

Det høres fint ut det i stedet for å droppe det.

E:

For det første får du det på vitnemålet da at du ikke har deltatt i gym, og det er jo litt dumt egentlig.
Men når det er ballspill, er det mye mer hardt, så hvis jeg detter og slår meg blir det gjerne verre igjen da.
Så er det ålreit at jeg har en positiv gymlærer og da, for det har jeg nesten aldri vært borti.
Jeg ble jo satt ned i karakter på ungdomsskolen fordi jeg ikke var med i all gymmen og sånn.
Så da var det nesten bedre at jeg ikke tapte noe på det da og ble fritatt.
Ellers synes jeg ikke det er noe.

I:

Dette med skolestarten, har denne skolen noen spesielle opplegg i forbindelse med skolestarten.

Jeg vet en del skoler har sånn "Bli kjent"-opplegg, man drar på ekskursjoner.

E:

Vi hadde en sånn tur i marka.

Da gikk vi jo ganske langt, og akkurat det hadde jo ikke vært noe hvis jeg hadde vært mye dårligere enn jeg var da.

I:

Ellers så kjenner du mange i klassen fra før.

E:

Ja jeg kjente omtrent halvparten.

Men det har vært innmari ålreite folk i klassen, ikke noe ekle folk.

I:

Hvor mange er dere i klassen.

E:

Jeg tror det er 27.

Hadde jeg villet hatt noe hjelp på skoledagen så hadde jeg fått det.

Hun spurte jo om det, klasseforstanderen.

Ja, det var jo et stort sjokk å begynne på gymnaset da.

For det første var det jo mye mere lekser og helt andre krav.

Så det er mye vanskeligere å få bedre karakterer nå da enn det var på ungdomsskolen.

I:

Betyr det at du jobber mye hjemme om kvelden.

E:

Ja.

De første ukene var det jo helt forferdelig.

Nå går det ganske bra.

Det går jo opp og ned, men jeg syns det går bra nå da.

Jeg har aldri møtt så stor - hva skal jeg si - de har aldri vært så greie mot meg f eks klasseforstanderen, før når det gjelder sykdommen min, hun lurte på om jeg greide å tørke av tavla og om jeg greide å bære opp noen stoler en dag etter at skolen var ferdig.

Det har jeg aldri opplevd før sånn da.

For på grunnskolen var de ikke noe spesielt greie, da fikk jeg jo høre av gymlæreren: nå må du ta deg sammen å ha gym igjen, for da var jeg ikke med da i gymmen.

Men det har aldri vært så bra som det har vært nå.